

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ
INTERNET:

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
<http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/42/99

PREFERENCJE PARTYJNE W MARCU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC '99

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Mimo że w pierwszych dniach marca, kiedy realizowaliśmy nasze badanie, minęła już fala najbardziej spektakularnych protestów różnych grup społecznych i zawodowych, sytuacja polityczna w kraju jeszcze się w pełni nie ustabilizowała. Grupy rolników i pracowników służby zdrowia ciągle nie są usatysfakcjonowane działaniami podejmowanymi w ich sprawach przez rząd. Nadal też tlą się konflikty związane ze zmianami w systemie oświaty. W czasie realizacji naszego sondażu¹ trwała okupacja gmachu MEN przez nauczycieli z ZNP domagających się podwyżek.

Jedną z konsekwencji niepokojów obserwowanych na przełomie stycznia i lutego wydaje się dość radykalne zapoczątkowanie w marcu przebudowy organizacyjnej Rady Ministrów i zmian personalnych w jej składzie. Szybkie dymisje pociągnęły za sobą nagłośnione przez media tarcia polityczne w łonie AWS oraz dyskusję na temat przyszłości tego ugrupowania i odpowiedzialności personalnej za funkcjonowanie rządu. Spadek notowań gabinetu Jerzego Buzka sprowokował dalszą dyskusję na temat tempa i zasad wprowadzania reform. Ugrupowania opozycyjne, w tym głównie SLD, zdiagnozowały sytuację jako poważny kryzys w państwie. Jednocześnie kłopotom politycznym koalicji rządowej towarzyszy znaczna niepewność związana z niełatwą sytuacją gospodarczą na świecie, deficytem w bilansie handlowym, spadkiem kursu złotego oraz mniejszymi niż się spodziewano wpływami do budżetu.

Jak zatem po tym burzliwym okresie kształtuje się układ sił na scenie politycznej? Jakim poparciem cieszą się poszczególne ugrupowania? W marcowym sondażu przedstawiliśmy badanym szersze niż dotychczas spektrum partii i organizacji. Obok głównych ugrupowań sceny politycznej mieli oni do wyboru także inne partie i organizacje, dotąd mniej liczące się lub stosunkowo niedawno utworzone, mające aspiracje wyborcze.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (106), 4-9 marca ‘99, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1065).

Gdyby wybory do Sejmu odbywały się na początku marca, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 57% ankietowanych. Liczba tych deklaracji nie zmienia się od grudnia ubiegłego roku.

**POPARCIE DLA PARTII I UGRUPOWAŃ POLITYCZNYCH WŚRÓD OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ
W POTENCJALNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH**

Partie i ugrupowania polityczne	'98												'99		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach														
SLD	27	25	21	24	27	24	31	22	28	29	30	28	27	29	28
AWS	28	32	29	30	27	25	20	25	23	38	28	29	28	22	22
UW	15	15	14	14	12	15	13	13	12	7	12	12	11	15	9
PSL	7	8	10	8	6	7	6	10	8	8	8	9	9	11	9
UP	7	6	6	8	8	8	9	6	8	4	3	6	7	7	5
ROP	3	5	5	3	4	3	3	4	4	2	3	3	2	3	4
KPEiR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	3
ZZR „Samoobrona”	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
UPR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
PLD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ChD III RP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
KPEiR RP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1
Inna partia	2	2	3	4	4	4	4	5	3	4	5	3	3	2	3
Trudno powiedzieć	9	7	12	10	12	14	14	14	13	7	11	9	8	8	11
N	695	696	670	707	975	708	649	618	736	678	657	620	650	635	601

W marcu ugrupowaniem mającym największe poparcie pozostaje SLD; głosowałoby na nie 28% badanych deklarujących udział w wyborach. Drugie miejsce zajmuje AWS, na które oddałoby swój głos 22% potencjalnych wyborców. Zatem - po wyraźnym spadku notowań AWS w lutym - wśród liderów naszej listy utrzymuje się dość wyraźna przewaga formacji Leszka Millera. Obecne notowania obu partii nie odbiegają od rejestrowanych w lutym.

Kolejne miejsca w naszym rankingu zajmują UW i PSL. Chęć oddania głosu na każdą z tych partii deklaruje 9% badanych wybierających się głosować. Odnosząc te wyniki do wskazań z lutego można powiedzieć, że ludowcy zyskali obecnie nieco mniejsze niż wówczas poparcie, natomiast partia Leszka Balcerowicza w ubiegłym miesiącu miała wyraźnie lepsze notowania niż obecnie. Trzeba jednak zastrzec, że rozszerzenie listy ugrupowań o dodatkowe - w porównaniu z lutym - partie i organizacje nie pozwala w sposób w pełni uprawniony metodologicznie porównywać obu tych pomiarów, gdyż kontekst, w którym dokonywany jest wybór, może wpływać na ogólny układ preferencji ankietowanych.

Listę ugrupowań mających jeszcze szansę na miejsca w parlamencie zamyka Unia Pracy, którą poparłoby 5% głosujących. Wyborczego progu nie przekroczyłyby natomiast wszystkie pozostałe ugrupowania uwzględnione w naszym badaniu. Stosunkowo najbliższy wejścia do parlamentu - według deklaracji ankietowanych - byłby jeszcze ROP. Gdyby wybory odbywały się w marcu, za partią Jana Olszewskiego opowiedziałoby się 4% wybierających się do urn. Jeszcze mniejsze poparcie uzyskałaby KPEiR (3%). Nadal na niskim poziomie utrzymują się także notowania długo nieobecnej na naszej liście Unii Polityki Realnej. W marcu mogłaby ona liczyć na głosy 2% potencjalnych wyborców, podobnie jak „Samoobrona” Andrzeja Leppera. Na Chrześcijańską Demokrację Lecha Wałęsy, Partię Ludowo-Demokratyczną Romana Jagielińskiego oraz KPEiR RP wyborcy oddaliby tylko po 1% głosów.

Interesujący jest fakt, że - mimo rozszerzenia w stosunku do ubiegłych miesięcy listy ugrupowań - nie zmieniła się liczba potencjalnych wyborców deklarujących chęć głosowania na jeszcze inną partię.

Opracowała

Agnieszka CYBULSKA